

พีชพื้นถิ่น :

ผลไม้ป่า... มากค่าควรอนุรักษ์

ลูกปุย ลังแข รำแข มะไฟ cavity เป็นพีชตระกูลเดียวกับ มะไฟ (*Baccaurea ramiflora*)

วงศ์: Phyllanthaceae

สกุล: *Baccaurea*

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Baccaurea macrocarpa*

ละไม (*Baccaurea motleyana*) แต่ลูกปุยมีผลและใบใหญ่กว่า เป็นพีชท้องถิ่นในมาเลเซีย เกาลีสูมาตรา เกาะบอร์เนียวและภาคใต้ของไทย พบริบูดดี้เป็นต้น ร่วนซุยตามภูเขา และป่าพรุ ชาวบ้านในพื้นที่รู้จักกันดีและนิยมนำมารับประทานกันมานานแล้ว มีชื่อเรียกต่างๆ ดังนี้ ภาคกลางเรียกลังแขหรือลำแข ภาษาอินโดนีเซียเรียก

ต้มปุย ชาวยาหรือต้มปุย บุลัน ภาษามาเลย์เรียกตับปอย เงาะชาไกเรียก daraik เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ เนื้อไม้แข็ง เหนียว ใบรูปไข่ หรือรูปเบี้ยงขอบขนาน ปลายใบแหลมรูปปีมอกเรียงสลับ สีเขียวเข้ม ใบเกลี้ยง ไม่มีขนอ่อน แผ่นใบเรียบทาโคน ไม่เว้า มีช่องอกกลาง ออกเป็นกลุ่มตามกิ่งหรือลำต้น กิ่บดอกสีเหลืองอมเขียว ก้านดอกยาว ดอกแยกเพศอยู่คู่ละต้น ผลมีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับพีชในสกุลเดียวกันทั้งหมด ผลกลม เปลือกหนามาก มีกลิ่นเลี้ยงติดอยู่ ก้านของผลยาว แข็ง ผลดิบสีชมพูอมม่วง มีขน เมื่อแก่กลายเป็นสีน้ำตาลอ่อนเหลือง เปลือกผลหดหายไป เปลือกกระห้อน ไม่มีขน เนื้อของผลไม้ชนิดนี้มีความหวานคล้ายปุย เมฆามาเป็นสีดำอย่างรวดเร็ว รสชาติจะมีทั้งหวานและหวานอมเปรี้ยว มี 3-6 เมล็ด รสหวานอมเปรี้ยว จะออกผลปีละ หนึ่งครั้งในเดือนสิงหาคม-กันยายน ผลใช้รับประทานเป็นผลไม้ หรือนำเปลือกผลไปแแก่งคั่วกับกุ้งสด ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ดหรือเสียบยอด เนื่องจากเมล็ดมักจะให้ต้นตัวผู้มากกว่าต้นตัวเมีย จึงทำให้นิยมขยายพันธุ์ในการติดต่อและทابกิ่งมากกว่า และให้ผลเร็วกว่าภายใน 4-5 ปี ในปัจจุบัน ต้นลูกปุยในป่าธรรมชาติจะเหลือน้อยมาก จึงควรแก่การอนุรักษ์

รองศาสตราจารย์มุกดา สุขสวัสดิ์

ผู้เรียบเรียง

